

Internetconsultatie lokale omroep

Ambtelijke reactie gemeente Purmerend

13 februari 2025

Aanwijzingsprocedure

De procedure voor aanwijzing als lokale omroep wordt duidelijker beschreven in de wet en er komen meer criteria voor aanwijzing. Naast de gemeenteraden gaat ook de NLPO adviseren over de aanwijzing. Met betrekking tot de nieuwe wijze van aanwijzing als lokale omroep hebben wij enkele zorgen:

- De gewijzigde wet en nieuwe procedure gaat uit van de situatie dat alle 80 aanwijzingen op hetzelfde moment plaatsvinden/worden herzien. Dit betekent dat zowel de NLPO als het Commissariaat voor de Media 80 aanwijzingen in één periode moeten behandelen. Wij spreken onze zorg uit over de haalbaarheid van deze aanpak.
- In de nieuwe aanwijzingsprocedure krijgt het beleidsplan van de lokale omroep een prominente rol. Dit achten wij positief. Wel valt op dat gemeenten slechts beperkte inspraak/inbreng lijken te hebben in de beoordeling van dit beleidsplan van de omroep, terwijl daarin zaken worden opgenomen waarover gemeenten met name een goed oordeel kunnen vellen. In de toelichting op pagina 44 staat opgenomen dat de gemeenteraad adviseert over de inzet van vrijwilligers en samenwerkingen met lokale partners. Maar in het beleidsplan staan meer onderdelen opgenomen waarvan gemeenten bij uitstek kunnen beoordelen of de voorgestelde aanpak aansluit bij het gebied en de inwoners. Hierbij is onder meer te denken aan het onderdeel 'zichtbaarheid en vindbaarheid van het media-aanbod in het verzorgingsgebied'. Deze bevoegdheid wordt echter alleen belegd bij de NLPO.
- Gemeenteraden in het verzorgingsgebied van de omroep brengen een afzonderlijk advies uit aan het Commissariaat voor de Media. Hierbij wordt rekening gehouden met de omvang van de gemeente in het gewicht van het advies van de gemeenteraad. Bestaat hierbij nog de kans dat sprake is een gelijkspel met tegenstrijdige adviezen en zo ja, wat is dan de procedure? Neemt het Commissariaat voor de Media dan een besluit of wordt het teruggelegd bij gemeenten?

Tussentijds advies

Het Commissariaat voor de Media kan tussentijds advies vragen aan een gemeenteraad bij ernstige twijfel over het pbo. Het zal daarbij in elk geval kunnen gaan over de vraag of het pbo nog als representatief kan worden beschouwd. (pag. 71)

- Wordt hiervoor dezelfde procedure gevolgd als bij een aanwijzing; dus alle betrokken gemeenteraden en weging op basis van grootte van de gemeente?
- Wat als de advisering van de diverse gemeenteraden geen uitsluitend biedt over de representativiteit van het pbo, wat is dan de procedure?

Voorgenomen intrekking

De wet voorziet in de mogelijkheid om een aanwijzing als omroep in te trekken als bijvoorbeeld geen adequaat media-aanbod wordt uitgezonden. Zowel de NLPO als het college van B&W van de betrokken gemeenten wordt om een zienswijze over een voorgenomen intrekking gevraagd. (pag. 71)

- De rol van gemeenten lijkt in de herziene wet na de aanwijzing van een omroep vooral reactief te zijn. Er is slechts beperkte zeggenschap over de inhoud van het beleidsplan en er lijkt geen mogelijkheid tot signalen over c.q. bijsturing van de koers van de lokale omroep te zijn als er lokaal/regionaal zorgen zijn over bijvoorbeeld lokale binding. De enige mogelijkheid voor inbreng

lijkt te zijn als het Commissariaat voor de Media om een zienswijze vraagt. Dit is betrekkelijk laat in het proces.

Financiën

De bekostiging van lokale publieke omroepen gebeurt nu door gemeenten vanuit de algemene uitkering in het gemeentefonds. De bekostiging wordt overgebracht naar de mediabegroting. Aanleiding voor de aangekondigde stelselwijziging is de conclusie dat de huidige financiering en financieringsystematiek van lokale omroepen niet geschikt zijn om een volwaardige lokale omroep in stand te houden. (pag. 24) De stelselwijziging is gericht op een kwaliteitsverbetering bij lokale omroepen.

- Dit kan alleen als er voldoende middelen beschikbaar komen om die schaalvergroting van lokale omroepen naar streekomroepen en bijbehorende kwaliteitsslag ondersteunen. De bekostiging gaat over van gemeenten naar het Rijk. Toch wordt er nog steeds om gemeentelijke middelen gevraagd. Wij maken ons dan ook zorgen om de financiële haalbaarheid van de stelselwijziging.

Evaluatie

Het wetsvoorstel voorziet in een evaluatiebepaling. Het voornemen is om op drie onderdelen te evalueren, waaronder het bereik en de waardering van de omroepen.

- Dit op zich achten wij positief. Verwonderlijk vinden wij dat gemeenten geen enkele rol lijken te hebben in deze evaluatie. Basis voor dit onderdeel (bereik en waardering) vormt de monitoring van de gemaakte prestatieafspraken tussen de omroep en de NLPO. Juist de gemeenten in het verzorgingsgebied waarvoor de omroep actief is, hebben een beeld over het bereik en de waardering van de lokale omroep. Lokale binding en het effect van de omroep voor inwoners is bij uitstek iets wat ook lokaal te ervaren is. Waarom geen bepaling voor inbreng van gemeenten?